

Op Speurtocht Met familie Mesdag

Mesdag-atelier

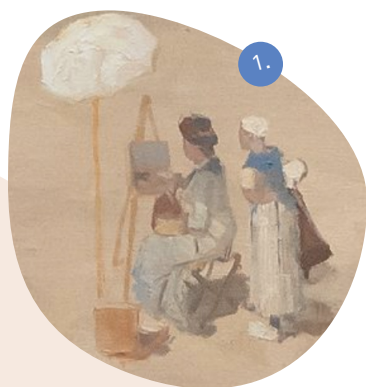
Met kunstenaar &
museumdocent:

INGRID SCHOLTEN

MUSEUM
PANORAMA
MESDAG

Hieronder zie je vier afbeeldingen met werkzaamheden uit het einde van de negentiende eeuw, de tijd waarin Mesdag zijn Panorama schilderde. Door te lezen en goed naar de afbeelding te kijken, kun jij je helemaal inleven in de situatie. Je gaat terug in de tijd. Doe alsof je er zelf bij bent. Maak er daarna een mooie tekening van of een verhaal.

WAT HEB JE NODIG?

- papier, schrift, pen, printer, kleurpotloden

WAT GA JE DOEN?

1. Lees de tekst bij één van de afbeeldingen op pagina's hierna.
2. Neem een schrift en schrijf er zelf een mooi verhaal over. Lees het voor aan iedereen die het horen wil. Hou je meer van tekenen, maak er dan een tekening van.
3. Wil je nog meer verhalen uit het Panorama ontdekken? Doe dan online speurtocht op het Panoramashilderij*. Hier kun je ook zelf de afbeeldingen van deze pagina terugvinden. Zoek ze maar op!
4. Je kunt helemaal inzoomen en als je goed zoekt zie je bijvoorbeeld ook:
 - Ezeltje-rijden
 - De cavalerie
 - De badkoetsjes
 - Een koetsier op de bok van een koets
5. Misschien kun je deze mensen ook in je verhaal of tekening verwerken.

*Bezoek Het Panorama van Mesdag online

Kunstenaar Sientje Mesdag - van Houten

Werkzaamheden uit het eind van de 19e eeuw

Tussen de bomschuiten op het strand staat een schildersezels waarachter Sientje Mesdag-van Houten zit te schilderen. De schilders van de Haagse School werkten veel in de open lucht. Sientje was een van de weinige professionele vrouwelijke kunstenaars van haar tijd; een vooruitstrevende dame. Vrouwen werden niet toegelaten tot kunstacademies tot het midden van de 19e eeuw.

Tekenkunst werd wel door vrouwen gedaan, ook het versieren van aardewerk en vlechten van manden waren typische vrouwenberoepen.

In de loop van de 19e eeuw begonnen vrouwelijke kunstenaars in Nederland vaker hun werk tentoon te stellen en te verkopen. Zij werden lid van kunstenaarsverenigingen en vanaf 1851 gingen ook de poorten van de kunstacademies langzaam voor hen open. Het landschap – een erg populair onderwerp voor kunstenaars – nam bij vrouwelijke kunstenaars geen grote plaats in.

Tot het midden van de 19e eeuw konden vrouwen niet gaan en staan waar ze wilden zonder begeleiding. Dit maakte het tekenen in de vrije natuur lastig. Na 1850 kozen meer vrouwelijke kunstenaars voor landschappen en werd het steeds normaler dat ze buiten stonden te schilderen.

Sientje was een zelfstandige kunstamazone, die haar eigen weg volgde. Aan het eind van de 19e eeuw was dat heel bijzonder. Sientje schilderde landschappen, bloemen- en vruchtenstilleven in een impressionistische stijl.

WAT GA JE DOEN?

Wat schilderde Sientje aan het strand; de vissers bij hun bomschuiten, de zee met wat meeuwen erboven?

1. Schrijf een verhaal over wat er die dag gebeurde op het strand of maak er een tekening van.
2. Meneer en mevrouw Mesdag hadden een hond, Nero heette hij. Nero was vast mee naar het strand en misschien komt hij ook in je verhaal of op de tekening voor?

Kleding Wassen

Werkzaamheden uit het eind van de 19e eeuw

Het wassen van kleding was een zware taak, het werd vooral door vrouwen gedaan. Het textiel moest worden geweekt, gekookt en geschrobd en vervolgens gespoeld worden.

Daarna moest de was ook nog met de hand uitgewrongen worden voordat het aan de open lucht werd gedroogd. De was kon dan heerlijk wapperen in de zeewind.

Wat zou de vrouw op het schilderij gewassen hebben? Haar mooiste jurk met blouse omdat ze een feest had? Welke kleuren hadden de jurk en blouse? En naar welk feest ging ze?

Toiletton Legen

Werkzaamheden uit het eind van de 19e eeuw

Wat zit er in de ton die deze man van zijn kar laadt? Scheveningen had in 1880 nog geen riolering. De volle 'toilet'-tonnetjes van de bewoners opgehaald met paard en wagen. De kar met het paard van Jan, en Willem van de poepkar.

Jan komt met de poepton op zijn schouders het huis uit lopen. Bij de kar aangekomen geeft hij de ton aan Willem die hem met een plonzend geluid in de kar leegt. En zo gaan ze alle huisjes af terwijl een smerige, niet te harden lucht zich door het slopje (armoedige steeg) verspreidt. Wat is het fijn dat wij tegenwoordig een wc in huis hebben en iedereen op het riool is aangesloten.

Wat zouden Jan en Willem op hun kar hebben geladen toen ook in Scheveningen iedereen op het riool was aangesloten? Gingen ze misschien boodschappen rondbrengen of groenteschillen ophalen? De kar met paard konden ze daar nog voor gebruiken.

Kregen ze dan hulp van de kinderen uit de buurt die het paard iets lekkers te eten kwamen brengen?

Netten Boeten

Werkzaamheden uit het eind van de 19e eeuw

De vissers uit Scheveningen

Ruw weer of een plotselinge storm kon nogal wat schade toebrengen aan de vissersnetten.

Wanneer een vissersschip terugkeerde van een zeereis, werden de netten van boord gehaald en naar een vlak duin- of weidegebied gebracht. Daar werden de netten uitgereden en meteen uitgelegd om te drogen. Tegelijkertijd werd de eventuele schade aan de netten opgenomen.

Met een speciaal attribuut, de boetnaald, werden de ontdekte scheuren gerepareerd door de vrouwen van de vissers. Vissen zouden anders tussen de mazen (openingen) van het net door kunnen zwemmen.

De vissers zouden dan minder vis vangen en inkomsten mislopen. Belangrijk was dat de netten in goede staat bleven. Ze gingen zorgvuldig met hun spullen om. Op dit deel van het Panorama zie je dat de vissers de natte netten schoonmaken, nakijken op schade en netjes op de kar verzamelden. De vissers werkten als team en maakten grapjes met elkaar. Wat denk jij dat de vissers gingen doen na dit zware werk? Een drankje drinken en met andere vissers verhalen uitwisselen over wat ze op zee hadden meegemaakt of over welke bijzondere zeedieren ze in hun netten hadden gevangen? En of ze deze reis nog zeemeerminnen waren tegengekomen die mooi voor ze gezongen hadden?